

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS NR. 13

2025 m. rugsėjo 8 d.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025 m. rugpjūčio 26 d. 13.00 val.-14 val.

Komisijos posėdžio vieta – nuotoliniu būdu per Microsoft Teams programą.

Komisijos pirmininkė – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės gerovės skyriaus vedėja Lina Juškevičienė.

Komisijos sekretorė – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės gerovės skyriaus patarėja Laura Naudžiūnaitė.

Posėdyje dalyvavo: Donatas Nėnius, Dovilė Žukauskaitė, Evelina Martinkienė, Ieva Čičelytė, Indrė Kropienė, Justina Juknevičienė, Kristina Ankėnaitė-Balčiūnienė, Nomeda Cibarauskienė, Olga Klimenko, Vida Butkevičienė.

Nedalyvavo: Jurga Pukienė, Olga Stulgienė, Vilma Jarmalavičienė, Vitalija Sakovičiūtė.

Kviestieji asmenys: Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro direktorės pavaduotoja socialiniais klausimais Toma Mikelkevičiūtė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. A1-94 „Dėl Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašo, Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia Socialinės globos poreikio nustatymo metodikos ir socialinės globos poreikio vaikui su negalia nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo.

2. Forumo „Smurtas artimoje aplinkoje: iššūkiai ir sprendimai“ pasiūlymų įgyvendinimo aptarimas: parengtų ir derinamų papildomų 3–5 klausimų, skirtų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1V-171 „Dėl smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo kriterijų nustatymo“ 1.1.4 papunkčio papildymui, pristatymas.

3. Pagalbos teikimo iššūkiai ir institucinio reagavimo ribos smurto artimoje aplinkoje kontekste: Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro praktikos pavyzdžiai.

Pranešėja – Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro direktorės pavaduotoja socialiniais klausimais Toma Mikelkevičiūtė.

4. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims 2025–2026 metų programos veiksmų plano 3.1.1 veiklos įgyvendinimo.

5. Einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. A1-94 „Dėl Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašo, Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia Socialinės globos poreikio nustatymo metodikos ir socialinės globos poreikio vaikui su negalia nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo.

L. Naudžiūnaitė pristatė informaciją apie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. A1-94 pakeitimą, kuriuo savivaldybėms pavesta

patvirtinti du algoritmus, susijusius su socialinių paslaugų poreikio nustatymu. Vienas iš jų taikomas smurto artimoje aplinkoje (toliau – SAA) situacijoms.

Pristatyme pademonstruota algoritmų schema, paaiškinta jų struktūra ir palyginta su jau patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės algoritmu (Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. vasario 13 d. potvarkio Nr.9- 955-218/25 „Dėl Asmens socialinės globos paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo Vilniaus miesto savivaldybėje tvarkos aprašo tvirtinimo“ 66 punktas). Pastebėta, kad Vilniaus miesto savivaldybės algoritmas iš esmės atitinka rekomendacijas, tačiau skiriasi reagavimo seka – Vilniuje policija iškviečia greitąją medicinos pagalbą, kuri įvertina asmens būklę ir sprendžia dėl trumpalaikės globos poreikio, o ne tiesiogiai kreipiasi į socialinių paslaugų įstaigą, kaip numatyta rekomendacijose.

L. Juškevičienė papildė, kad algoritmai yra rekomendacinio pobūdžio, tačiau būtina juos adaptuoti ir patvirtinti savivaldybės lygmeniu, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. jie galėtų būti taikomi praktikoje. Taip pat iškelta būtinybė identifikuoti įstaigą, galinčią reaguoti visą parą.

NUTARTA. Grįžti prie algoritmų peržiūros 2025 m. spalio mėnesį, siekiant pasirengti jų įgyvendinimui nuo 2026 m. sausio 1 d. Taip pat numatyta papildomai konsultuotis su socialinių paslaugų centru dėl galimo jų vaidmens algoritmų taikyme.

2. SVARSTYTA. Forumo „Smurtas artimoje aplinkoje: iššūkiai ir sprendimai“ pasiūlymų įgyvendinimo aptarimas: parengtų ir derinamų papildomų 3–5 klausimų, skirtų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1V-171 „Dėl smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo kriterijų nustatymo“ 1.1.4 papunkčio papildymui, pristatymas.

L. Naudžiūnaitė pristatė informaciją apie birželio 3 d. vykusio forumo „Smurtas artimoje aplinkoje: iššūkiai ir sprendimai“ metu išgrynintus pasiūlymus, susijusius su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1V-171 „Dėl smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo kriterijų nustatymo“ (toliau – Vertinimo kriterijai) vertinimo kriterijų papildymu.

Bendradarbiaujant su Lietuvos negalios organizacijų forumu, buvo parengti keturi klausimai, skirti įvertinti asmens savarankiškumą situacijose, kai kyla SAA pavojus. Klausimai apima gebėjimą gyventi savarankiškai, pasirūpinti sveikata, maistu ir higiena (1. Ar galite gyventi viena (-as), be kito žmogaus pagalbos? 2. Ar galite patys pasirūpinti savo sveikata (išgerti vaistus, atlikti procedūras)? 3. Ar galite patys pasigaminti valgyti, pavalgyti? 4. Ar galite patys susitvarkyti tualetu reikalus?).

Pristatyta idėja, kad šie klausimai galėtų būti įtraukti į Vertinimo kriterijus. Tokia praktika leistų pareigūnams greičiau ir tiksliau įvertinti, ar asmeniui būtina papildoma pagalba, ir sumažintų greitosios medicinos pagalbos bei socialinių paslaugų įstaigų apkrovą. L. Juškevičienė papildė kontekstu, kad šie klausimai atsirado iš poreikio identifikuoti pagalbos reikalingumą tais atvejais, kai asmuo neturi akivaizdžios negalios, tačiau negali pasirūpinti savimi, o pareigūnai neturi tinkamų priemonių tai įvertinti.

NUTARTA. Informaciją priimti žiniai. Siūlymas dėl papildomų klausimų įtraukimo į policijos pareigūnų klausimyną bus svarstomas kaip galimas pilotinis projektas Vilniaus mieste, atsižvelgiant į tolimesnes konsultacijas ir institucinius sprendimus.

3. SVARSTYTA. Pagalbos teikimo iššūkiai ir institucinio reagavimo ribos smurto artimoje aplinkoje kontekste: Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro praktikos pavyzdžiai.

Pranešėja – Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro direktorės pavaduotoja socialiniais klausimais Toma Mikelkevičiūtė

T. Mikelkevičiūtė pristatė konkretų atvejį, atskleidžiantį pagalbos teikimo iššūkius ir institucinio reagavimo ribas SAA kontekste. Pranešime buvo nuosekliai apžvelgta situacija, kurioje

senyvo amžiaus vyras, galimai patyręs SAA ir nepriežiūrą iš dukros pusės, ilgą laiką liko be pagalbos dėl institucinių kliūčių ir artimųjų trukdymo.

Akcentuota, kad socialinių paslaugų teikėjai susidūrė su sunkumais patekti į asmens gyvenamąją vietą, o policijos pareigūnų intervencija ne visada užtikrino informacijos grąžinimą ar veiksmų tęstinumą. Diskusijoje dalyvavę Komisijos nariai pabrėžė, jog tokios situacijos atskleidžia sisteminės spragas – tiek teisinio reglamentavimo, tiek tarpinstitucinio bendradarbiavimo srityse. Taip pat iškelta būtinybė aiškiau reglamentuoti nepriežiūros kaip smurto formos atpažinimą ir reagavimo mechanizmus.

NUTARTA. Rekomenduoti institucijoms, susiduriančioms su panašiomis situacijomis, kreiptis į policiją dėl galimo žmogaus teisių suvaržymo ir dokumentų pasisavinimo atvejų. Taip pat siūlyta stiprinti tarpinstitucinį informacijos apsikeitimo mechanizmą ir inicijuoti diskusijas dėl nepriežiūros įtraukties į SAA teisinį apibrėžimą.

4. SVARSTYTA. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims 2025–2026 metų programos veiksmų plano 3.1.1 veiklos įgyvendinimo.

L. Naudžiūnaitė pristatė informaciją apie Vilniaus miesto savivaldybės prevencijos ir pagalbos teikimo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims 2025–2026 metų programos veiksmų plano 3.1.1 veiklos įgyvendinimą.

Aptarta veikla susijusi su konferencijos organizavimu, kuri būtų skirta institucijų ir organizacijų, veikiančių SAA prevencijos ir apsaugos srityje, bendradarbiavimui stiprinti, aktualių problemų aptarimui ir siūlymų teikimui Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje tarybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Diskusijos metu siūlyta konferenciją organizuoti 2026 m. lapkričio mėnesį, ją susiejant su tarptautine kampanija „16 dienų be smurto prieš moteris“. Pasiūlyta, kad konferencija galėtų tapti baigiamuoju kampanijos renginiu Vilniaus mieste.

Taip pat iškelta idėja konferencijoje derinti mokslinius pranešimus su praktinių institucijų patirtimi, o pasirengimo metu kaupti teminius pasiūlymus bendrame dokumente.

NUTARTA.

1. Organizuoti konferenciją 2026 m.
2. Pavesti Laurai Naudžiūnaitei sukurti bendrą dokumentą temų ir pranešėjų siūlymų kaupimui, kuris bus pildomas iki renginio.

5. SVARSTYTA. Einamieji klausimai.

NUTARTA.

4. Bendru sutarimu nutarta kitą Komisijos posėdį organizuoti 2025 m. spalio 21 d. 13.00 val.

Komisijos pirmininkė

Lina Juškevičienė

Komisijos sekretorė

Laura Naudžiūnaitė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-09-08 Nr. 9-93/25
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Laura Naudžiūnaitė, Socialinės gerovės skyriaus patarėja, Socialinės gerovės skyrius
Sertifikatas išduotas	LAURA NAUDŽIŪNAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-08 08:32:32 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-08 08:32:48 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2024E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-02-05 05:57:22 – 2028-02-05 05:57:21
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Juškevičienė, Socialinės gerovės skyriaus vedėja, Socialinės gerovės skyrius
Sertifikatas išduotas	LINA JUŠKEVIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-08 09:02:26 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-08 09:02:39 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-03-07 15:40:35 – 2027-03-06 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 11:49:40 iki 2027-12-18 11:49:40
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.84.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-09-08 09:03:16)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-09-08 09:03:16 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“